

Green Bonds – mikä tekee joukkovelkakirjalainasta vihreän?

15.05.2018

Ilmastonmuutos vaikuttaa meihin kaikkiin. Haitallisimmin ja nopeimmin sen odotetaan vaikuttavan kehittyviin maihin. Ilmastonmuutoksen mahdolliset vaikutukset lämpötiloihin, sademääriin, merenpinnan tasoon ja muihin sääolosuhteisiin liittyviin katastrofeihin aiheuttavat riskejä maataloudelle, elintarvikkeille ja vesivaroille. Uhattuna on mm. viimeaikainen edistyminen köyhyyden, nälän ja tautien torjunnassa sekä kehittyvien maiden ihmisten elämän ja toimeentulon kohentuminen.

Tämän valtavan haasteen ratkaiseminen vaatii toimia vaikutusten lieventämiseksi, jotta vältetään hallitsemattomilta seurauksilta. Toisaalta vaaditaan sopeutumista, jotta voimme kohdata väistämättömän. Huomion tulee keskittyä myös sosiaalisten vaikutusten hallintaan. Ilmastonmuutoksen torjuminen tulee edellyttämään ennennäkemätöntä maailmanlaajuisia yhteistyötä yli rajojen. Green Bondit ovat yksi osa tätä muutoksen hallintaa.

Mitä ovat Green Bondit

Green Bond on perinteinen vieraan pääoman instrumentti, jolla on sama tuotto-/riskiprofili kuin saman liikkeeseenlaskijan tavanomaisessa velkakirjassa. Merkittävimmät erot verrattuna tavanomaiseen velkakirjaan ovat ensinnäkin läpinäkyvyys; liikkeeseenlaskijan on kerrottava yksityiskohtaisesti mihin velkakirjalla nostetut varat käytetään. Toiseksi varojen käytön on rahoitettava jotakin "vihreää" investointia.

(GBP, Green Bond Principles) Green Bondeille yleisesti hyväksyttyjä ja tunnustettuja periaatteita ovat:

1. Varojen käyttö – investoinnin täytyy tuottaa selviä, kestäviä ja positiivisia ympäristövaikutuksia.
2. Prosessi investoinnin vaikutusten arviointiin ja valintaan – päätöksenteon ja investoinnin vaikutusten arvioinnin prosessin on oltava selvästi määritelty siten, että myös ulkopuolinen arviointi on mahdollista.
3. Nostettujen varojen hallinnointi – varojen on oltava korvamerkittyjä tiettyihin investointeihin

myös silloin, kun osa niistä on vielä allokoimatta kohteeseen.

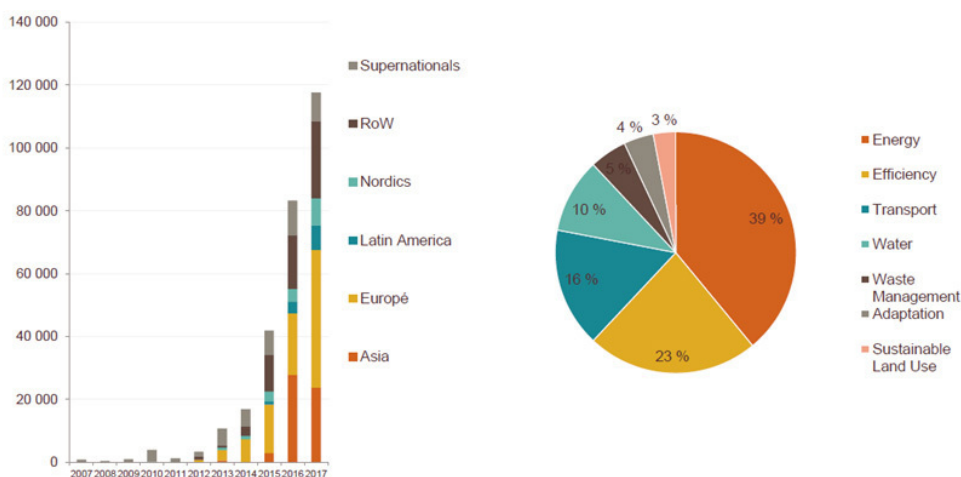
4. Raportointi – vähintäänkin vuosittain on tehtävä raportti investointikohteista ja arvio niiden ympäristövaikutuksista sekä kuvaus käytetystä metodologiasta ja pohjaoletuksista.

Tyypillisiä investointikohteita ovat esimerkiksi uusiutuva energia, matalaenergiarakennukset, veden- ja jätevedenkäsittely, jätteenkäsittely, vähähiilinen liikenne ja kestävä maankäyttö.

Green Bondit ovat siis sidoksissa nimenomaan varojen käyttöön ns. vihreisiin kohteisiin, eikä niinkään esimerkiksi yrityksen yleiseen ESG luokitukseen (ESG = Environment, Social ja Governance). Tämä tarkoittaa lisäksi, että varojen takaisinmaksu tulee liikkeeseenlaskijan kokonaisvaroista, joten Green Bondien luottoluokitus on linjassa liikkeeseenlaskijan kokonaisluottoluokituksen kanssa.

Yritysten liikkeeseenlaskemat Green Bondit ovat vielä suhteellisen uusi ilmiö ja ne tulevat varmasti toimimaan katalyyttinä koko markkinan kasvuksi.

Kuvio 1: Green Bondien emissiomäärät ja varojen käyttö

Kiinnostava ja kasvava markkina sekä liikkeeseenlaskijoille että sijoittajille

Ensimmäisen määritelmänmukaisen Green Bondin laski liikkeelle World Bank vuonna 2008. Sen jälkeen varsinkin vuosina 2016 ja 2017 markkina on kasvanut harppauksin. Viime vuonna Green Bondeja laskettiin liikkeelle jo n. 150 Mrd euron arvosta. Odotukset kuluvalle vuodelle ovat 250 ja 300 Mrd:n välillä ja koko markkinan odotetaan yltävän triljoonaan euroon vuoteen 2020 mennessä.

Suurimpina liikkeeseenlaskijoina ovat olleet valtiot, kunnat ja monet ylikansalliset instituutiot kuten esimerkiksi Euroopan investointipankki. Pohjoismaat ovat aktiivisia myös tällä markkinalla, erityisesti Ruotsi, joka vastaa yli 50 % pohjoismaisista liikkeeseenlaskuista. Monet pohjoismaiden suurimmat kaupungit ovat jo suorittaneet debyyttinsä Green Bondien liikkeeseenlaskijoina. Helsinki on ollut valitettava poikkeus tässä suhteessa. Suomalaiset liikkeeseenlaskijat ovat muutoinkin olleet laiskoja Green Bondien markkinoilla. Toistaiseksi ainoastaan Kuntarahoitus on ollut merkittävästi aktiivinen suomalainen liikkeeseenlaskija.

Liikkeeseenlaskijoille Green Bondien hyötyjä ovat muun muassa.:

- Positiiviset vaikutukset yrityksen maineeseen ja brändiin.
- Laajentaa potentiaalista sijoittajakuntaa, varsinkin niille yrityksille, jotka eivät ole tavallisesti olleet suurimpien sijoittajien (ns. best-in class investors) kuten eläkeyhtiöiden sijoituskohteina.
- Green Bondit saattavat myös laskea rahoituskustannuksia.
- Integroitu tuloraportointi, jossa sekä tavanomaisen että kestäväkehityksen mukaisen raportoinnin tunnusluvut esitetään yhdessä.

Sijoittajalle hyötyjä ovat esimerkiksi:

- Parempi riskienhallinta ja sijoituskokonaisuuden hajautus.
- Lisääntyvä läpinäkyvyys.
- Sääntelyn lisääntymisestä aiheutuvien uhkiin varautuminen.
- Parantuva kilpailukyky, parempi tuotto/riskiprofiili.

Yhtenäinen luokitus

Yhteisten standardien ja määritelmien luominen on tärkeimpiä kehityskohteita Green Bondien luokittelussa. Jo mainitut Green Bond -periaatteet ovat tärkeä runko tähän työhön. Kansainvälisessä standardisointijärjestö ISOssa on ryhdytty laatimaan vihreää rahoitusta käsittelevää standardia, ISO 14030 Green Bonds – Environmental performance of nominated projects and assets. Standardin tarkoituksena on määritellä, mikä tekee joukkovelkakirjasta 'vihreän' ja miten arvioidaan rahoitettavien kohteiden ympäristöllinen vaikuttavuus. Projektin aikataulu on kunnianhimoinen ja tarkoituksena onkin saada standardi hyväksytyksi jo kesällä 2019. Ålandsbanken on aktiivisesti mukana tässä kehitystyössä Suomen standardisointiliiton Green Bond -työryhmän kautta, jossa allekirjoittanut on ollut mukana heti työryhmän perustamisesta lähtien.

Joukkovelkakirjalainat, bondit, ovat suurin yksittäinen omaisuusluokka, yli 80 triljoonaa USD. Tämän markkinan valjastaminen ilmastonmuutosta estäviin ja sen vaikutusta rajoittaviin tarkoituksiin on erittäin tärkeää. Viime vuodet näyttävät olleen käännepiste siihen, että tuleamme näkemään tässä omaisuusluokassa Green Bondien volyymien voimakasta kasvua.

Jyri Suonpää
Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy